

АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ НА УЧЕНИЦИ В 5. КЛАС ОТНОСНО ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕНИС НА МАСА

Теодора Н. Симеонова, Пенка К. Стоянова

INVESTIGATION OF STUDENTS IN CLASS 5. ON TRAINING TABLE TENNIS

Teodora N. Simeonova, Penka K. Stoianova

ABSTRACT: This report presents the results of a questionnaire survey of the opinions and attitudes of students playing table tennis, to the realization of the state educational requirements and standards in the curriculum - 5. class. Problems accompanying the realization of the eligible area of the curriculum is evident from the answers to most questions. The feedback between respondents and sports educators to optimize the learning process in physical education and sport and increase its effectiveness.

KEY WORDS: table tennis, students 5th grade, training, elective area of educational content.

Изследването е финансирано по проект № РД-08-89/03.02.2017 г. от параграф на фонд „Научни изследвания“ на ШУ „Епископ Константин Преславски“.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Физическото възпитание, спортът и здравословният начин на живот са един от факторите, които ефективно подпомагат адаптирането на младите хора към новите условия и се противопоставят на непрекъснато усложняващата се здравословна и екологична обстановка. В опит да подпомогнат този процес през последните години държавните и обществените органи и организации актуализираха многократно своите позициите за формиране сред подрастващите на ценности и ориентации, свързани с изграждането на съзнателно и позитивно отношение към спорта, здравословния начин на живот и укрепване на собственото здраве и физическо усъвършенстване.

Приетите през последните години многократни промени и допълнения в законът за физическото възпитание и спорта целяха разработването на прогресивни педагогически технологии и методически оправдани концепции, които да решат наболелите проблеми в училищното физическо възпитание.

Главните цели на предмета „Физическо възпитание и спорт“ се определят от Държавните образователни изисквания и стандарти. В различните образователни степени и етапи тези цели са съобразени с възрастовите особености, психическото и физическото развитие на учениците. Съществена разлика от досегашния подход е, че стандартът за учебно съдържание не регламентира само какво трябва да се учи, а посочва какво трябва да може да прави ученикът в края на всеки образователен етап по отделните ядра [3].

Според голяма част от спортните специалисти, резултатите от тези промени и допълнения са незадоволителни. До подобен извод, по отношение на образователната ни система, очевидно са достигнали и експертите от МОН, които предложиха за гласуване в парламента нов „Закон за предучилищното и училищното образование“. Той бе приет и обнародван в ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г.. Във връзка с влизането му в сила от 1.08.2016 г., започна разработване и поетапно въвеждане на нови учебни програми по всички предмети изучавани в българските детски градини и училища [4].

В учебната програма са 5. клас са включени разнообразни физически упражнения и двигателни дейности (игрова, гимнастическа, туристическа, фитнес и спорт), съобразно възрастта, които се реализират и при използването на естествените сили на природата (въздух, слънце и вода) и здравно-хигиенните фактори за провеждане на двигателната дейност. Обучението се организира чрез включване на ученика в активна творческа дейност за решаване

на двигателни и социални задачи с помощта на проблемно и програмирано изпреварващо обучение.

В края на пети клас учениците трябва да придобият знания, двигателни умения и навици за успешно изпълнение на основните технически елементи на движенията, умения за изпълнение на комплекси от гимнастически упражнения, умения за покриване на нормативи за физическа дееспособност и умения за участие в състезания по вид спорт и туризъм. В двигателно-познавателната дейност учениците трябва да познават и разграничават основни изисквания, понятия и правила в двигателната дейност и да ги прилагат за адаптация към изменящите се условия на природната и на социалната среда. Чрез целенасочена двигателна дейност да повишават физическата си подготовка и да обогатяват двигателния си опит. Здравното и функционалното състояние на учениците трябва да бъдат най-малко на средното ниво на физическа дееспособност, измерена за съответната възраст и пол, като приоритетно е развитието на двигателните качества бързина, ловкост и гъвкавост в основата на общата физическа подготвеност [2].

Ракетните спортове(тенис на маса, бадминтон, тенис) са предвидени за изучаване в избираемите области на учебно съдържание.

Анализът на графата “Очаквани резултати“ показва, че се предявяват сериозни изисквания към учениците. От тях се изисква да демонстрират способност за свободно владене на хват на ракетата, придвижване и удар, формират способност за контролиране на мускулните усилия на ръката за посока, скорост и сила под въздействието на ракетата, прилагат според възможностите си основни елементи от техниката на бадминтон, тенис на маса и тенис [1].

Мнението и отношението на ученици, които играят тенис на маса и участват в учебния час за спортни дейности, за този спорт разкриваме чрез анкетно проучване. Важно за повишаване качеството на учебния процес е обратната връзка между обучаващ и обучаеми – учител/треньор и ученици.

ЦЕЛ – да анализираме моментното състояние на организация и реализация на обучението по физическо възпитание и спорт – ракетни спортове – 5. клас.

ЗАДАЧИТЕ за осъществяването на целта бяха:

- литературен обзор и нормативни документи по проблемите на спортно-педагогическия процес по физическо възпитание и спорт в училище;
- анкетно изследване на мнението и отношението на ученици за обучението по тенис на маса;
- препоръки за подобряване на работата в училище и ефективността на обучението.

Необходимата информация събрахме с помощта на педагогическо наблюдение, беседа и анкета с 67 ученици от 5. клас. – 38 момичета и 29 момчета – от Средно училище „Н. Й. Вапцаров“ - гр. Генерал Тошево и Основно училище „Христо Ботев“ - гр. Търговище през 2016/17 учебна година.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Обобщавайки данните от нашето изследване, трябва да отбележим, че преди всичко е невъзможно с помощта на анкета да бъдат обхванати толкова много и разнообразни възлови въпроси за реализацията на обучението по физическо възпитание и спорт в българското училище.

Без да претендираме за изчерпателност, ще представим обобщение на получените резултати от анкетното проучване в **табл. 1** и **табл. 2**. Анкетата съдържа 12 въпроса, като на 11 от тях сме предложили по четири отговора, а последният е за пола на изследваните ученици.

Таблица 1 – момичета – 38

отговори	а	%	б	%	в	%	г	%
1	13	34	4	11	20	52	1	3

2	17	45	10	26	4	11	7	18
3	5	13	7	18	21	56	5	13
4	13	36	11	29	11	29	3	8
5	5	13	7	18	3	8	23	61
6	18	47	8	21	1	3	11	29
7	22	68	15	39	1	3	0	0
8	7	18	2	5	0	0	29	67
9	9	24	18	47	8	21	3	8
10	21	56	7	18	2	5	8	21
11	3	8	15	39	6	14	15	39

Таблица 2 – момчета - 29

отговори	а	%	б	%	в	%	г	%
1	8	28	2	6	4	14	15	52
2	6	21	15	52	2	8	6	21
3	4	14	5	17	18	62	2	7
4	9	31	8	28	9	31	3	10
5	3	9	4	14	2	7	20	67
6	6	20	4	14	4	14	15	52
7	20	66	7	28	1	3	1	3
8	5	13	2	8	0	0	22	69
9	10	34	10	34	7	24	2	8
10	22	69	4	14	0	0	5	17
11	1	3	12	41	2	7	14	49

Анализът на резултатите разкрива следното:

- При момчетата и при момчетата най-предпочитан спорт с 52% е съответно волейбол и футбол, а тенисът на маса е с 30% предпочитание за двата пола.
- По голяма част от девойките се чувстват най-добре подготвени и ефективни при защитните действия – 45%, при юношите – 52 % се оценяват по-подготвени в играта в нападение.
- Приоритет при усвояването на техниката и при двата пола е началният удар - 56%(момичета) и 62%(момчета).
- Най-голямо затруднение при изучаване и усъвършенстване на учениците срещат при изтеглени удари – дланен, обратен и плоски удари – дланен, обратен.
- Мнението на момчетата е, че многократното повторение, добрата физическа подготовка води до повишаването на точността при ударите, а момчетата мислят, че това се дължи на правилно заучената техника при различните удари.
- Учениците мислят, че теоретичните знания служат само за усъвършенстване на техническата подготовка.
- Интересът към играта личи и от процента на учениците, които играят през свободното си време – около 30%.
- Тревожен е фактът, че много малко от запитаните са участвали в състезания (срущу друг клас).
- Момчетата и момичетата предпочитат допълнителното обучение да се води от професионалисти: учител – специалист или треньор.

В заключение, обобщаването на отговорите на респондентите ученици, ни позволява да изложим следното:

- Моментното състояние на физическото възпитание и спорт в училище се характеризира със засилване на редица негативни тенденции. Часовете предвидени за спортни дейности, да се ръководят от учители специалисти по физическо възпитание и спорт, или в краен случай от треньори по вид спорт, с цел повишаване на ефективността на спортно-педагогическия процес и за засилване на активността на учениците.
- Двигателният опит и теоретичните знания придобити за обучение в избираемите области на учебната програма в 5. Клас, са минимални и недостатъчни. Особено изразена е тази тенденция при учениците където съставът на класа е силно разнороден и с различна подготовка по предмета “Физическо възпитание и спорт”.
- Необходимост от промяна в системата за критерии и оценяване на задължителните и избираеми области на учебно съдържание. Необходими са методически указания и контролни нормативи по изучаваните видове спорт с цел обективността на оценяването по предмета.
-

АНКЕТНА КАРТА

Училище.....

Клас.....Роден(а).....г.

- Подчертайте отговора, който съответства на Вашето лично мнение!
  - Молим Ви за искрени отговори. Анкетата е анонимна!
- Благодарим Ви за отделеното време!

1. Кой от спортовете, включени в областите на учебно съдържание в 5. клас предпочитате?

- а) тенис на маса;
- б) баскетбол;
- в) волейбол;
- г) футбол.

2. В кои удари в тениса на маса се чувстваш най-сигурен?

- а) защитни;
- б) нападателни;
- в) контранападателни;
- г) и в трите вида удари.

3. Кои елементи от тениса на маса смятате, че сте усвоили най-добре?

- а) топ-спин;
- б) плоски удари;
- в) начални удари;
- г) сечени удари.

4. Разучаването и затвърждаването на кой вид удар ви затруднява най-много? -
Подчертайте вярното.

- а) изтеглени удари - дланен, обратен;
- б) топ-спин - дланен, обратен;
- в) плоски удари - дланен, обратен;
- г) начални удари.

5. Имате ли сигурността, че виждате въртенето на топката, която противникът придава при отиграването ѝ към Вас?

- а) да;
- б) не;
- в) невинаги;
- г) не мога да преценя.

6. Кое от посочените повишава точността при различните удари?

- а) правилно заучена техника на ударите;
- б) многократното повторение;
- в) добрата физическа подготовка;
- г) всички заедно.

7. Теоретичните знания за видовете удари допринасят за:

- а) усъвършенстване;
- б) подобряване на техниката;
- в) само за информация;
- г) загуба на време.

8. Участвали ли сте в състезание по тенис на маса?

- а) да - срещу друг клас;
- б) да – срещу друго училище;
- в) с клубен отбор
- г) не.

9. Играете ли в свободното си време тенис на маса?

- а) да, редовно;
- б) понякога;
- в) нямам време;
- г) не.

10. От кого да се водят часовете по тенис на маса?

- а) учител специалист по тенис на маса;
- б) учител специалист по ФВС;
- в) класен ръководител;
- г) треньор по тенис на маса.

11. Учебният час за спортни дейности по тенис на маса допринася за подобряване на:

- а) интереса към спорта;
- б) усъвършенстване на техниката и тактиката на играта;
- в) физическа дееспособност;
- г) всичко изброено.

12. Пол

- а) момиче;
- б) момче.

References:

1. Uchebni programi – sajt na MON (curriculum - website MES)
2. Zakon za preduchilishtnoto I uchilishtnoto obrazovanie (Law on pre-school and school education): <http://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=97877>

3. Dimitrova, B., i dr. Poniatiem aparat v Darzhavnite standarti za predmeta „Fizichsko vazpitanie i sport“ v obshtoobrazovatelните uchilishta v Balgariia. (Conceptual apparatus in the state standards for the subject "Physical Education" in mainstream schools in Bulgaria) S., Sport&science, volume 3, 2002.
4. Stoychev, Ch. Analiz na novite ushebni programi za obshtoobrazovatelната podgotovka po „Fizichsko vazpitanie i sport“ v nachalen etap na osnovna obrazovatelna stepen.(Analysis of new curricula for general education in "Physical Education" at an early stage of primary education), PF, yearbook XXD, Shumen, 2016 s. 1027 - 1033

*Assoc. Prof. PhD Teodora Simeonova
Department "TMFV and Sport"
At Konstantin Preslavsky – Univesrity of Shumen
t.simeonova@shu.bg*